

V tej hiši je bil

dné 7. septembra 1818. leta porojen

slovenski pesnik in skladatelj

MIROSLAV VILHAR.

Umrli na Kalci 8. avgusta 1871. leta.

Čujte gore in bregovi,

Da sinovi Slave smo!

Postavilo Slovensko pisateljsko društvo leta 1888.

»Rimski katolik«. I. tečaj, I. zvezek Vrejuje in izdaja *dr. Anton Mahnič*, profesor bogoslovja. V Gorici. Hilarijanska tiskarna 1888. Velika 8, 96 str. — Izhaja vsake tri mesece po jedenkrat. Velja cel tečaj 2 glđ.

Gospod urednik in izdajatelj pravi v predgovoru: »Rimski katolik«: Pod tem naslovom podajemo slovenskemu svetu vže napovedani list. *Naslov povč vse, kar namerujemo.* In s tem je v istini vse povedano. Beseda za besedo, vrsta za vrsto prejasno riše smoter in namero tega razboritega bojevnika za — Rim. Vsebina vseh člankov je do malega polemična, oblika povsod skoraj izzivajoča. Napadeni pisatelji, n. pr. Stritar, bodo se najbrž sami zagovarjali, o priliki bomo govorili o posameznih trditvah tudi mi; danes naj le jedno doslovno navedemo:

»Kaj bi Vi storili,« piše dr. Mahnič, »da bi Vam kdo rekel: Pokaži mi slovenski narod? Gotovo bi takega človeka peljali po mestih, po deželi slovenski, ter rekli: Tu opazuj narod slovenski, t. j. opazuj *posamezne ljudi*, ki govoré slovenski. Ako je pa to res (sic!), tedaj ni tudi pojem *narod* sam na sebi nič, marveč izgovoré (Sic! Gospod doktor se še ni dokopal do tega, da bi vedel, da verba perf v slovenščini nimajo part. praes.!) narod si bom vedno le predstavljal pojedinca, kateri govoré en in isti jezik.«

»Nič več?«

»Nič več! Kar je več, bi jaz pripisal nekaj *duševni bolezni*, za katero žalibog boleha naš vek. Ta bolezen je oni panteistični idealizem, ki se je pri nemškem Hegelu razvil do vrhunca! — — — — —

Navdihnjeni od panteističnega idealizma Hegelovega so novodobni proroki narodnostno idejo obožali in jo oklicali za najviše božanstvo. Slava in korist narodom ima biti najviši zakon in konec vsem težnjam. Brez vsakega ozira na navadno in zgodovinsko pravo se imajo narodi po jeziku združiti. Vsled tega so se v poslednjih časih stare legitimne države siloma rušile, mej njimi najčastitljivša, najpostavniša, namreč rimskih papežev cerkvena država. Vse v imenu *narodnostnega malika!*

Živel novi — breznárodni prorok!

Muzealno društvo kranjsko, ki je prenehalo pred dvajsetimi leti zaradi političnega razpora in strankarske mržnje in nekoliko tudi zaradi neugodnih prostorov, v katerih so bile takrat shranjene dragocene starine in zbirke muzealne, oživeló je znova dné 2. julija t. l. v krasni novi zgradbi »Rudolfinum«. Omenjeni dan se je zbralo mnogo gospóde obeh narodnostij in po kratkem razgovoru se je izvolil novi odbor. Načelnik mu je gospod kustos *Karl Deschmann*, tajnik g. prof. *Julius Wallner*, blagajnik g. magistratni uradnik *Robida*, odborniki pa g. c. kr. vladni svetovalec *Anton Globočnik*, gosp. spiritual *Ivan Flis* in gg. prof. *Anton Kaspret*, *Alfonz Paulin* in *V. Voss*.